

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний економічний університет
Кафедра економічної теорії

Міждисциплінарна курсова робота

з економічної теорії

на тему:

«Аналіз попиту на гроші в Україні»

Студентки 2 курсу групи ФБС-22

Хомишак І.Б.

Науковий керівник:

Сліпченко Т.О.

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ECTS _____

Тернопіль - 2017р.

План

Вступ

1. Теоретичні моделі попиту на гроші
2. Аналіз попиту на гроші в Україні (2011-2016 рр.)
3. Регулювання динаміки попиту на гроші з урахуванням макроекономічних індикаторів та індикаторів фінансового ринку : напрямки оптимізації

Висновки

Список використаної літератури

Зміст

ВСТУП.....	4
Розділ 1 Теоретичні моделі попиту на гроші	6
Розділ 2 Аналіз попиту на гроші в Україні (2011-2016 рр.)	10
Розділ 3 Регулювання динаміки попиту на гроші з урахуванням макроекономічних індикаторів та індикаторів фінансового ринку: напрямки оптимізації	15
Висновки.....	19
Список використаної літератури.....	21

Вступ

Актуальність теми. У сучасних умовах оцінка попиту на гроші ускладнюється через зміну умов як зовнішньоекономічної діяльності держави, так і внутрішньополітичної ситуації та рівня розвитку правових інститутів, а також через введення в дію нових законодавчих норм, активізацію певних інструментів фінансового ринку.

Попит на гроші є вихідним явищем, що формується в результаті дії ряду факторів, динаміка якого може бути визначена шляхом аналізу певних індикаторів макроекономіки та фінансового ринку і підлягає впливу відповідних засобів регулювання. Серед макроекономічних індикаторів грошового попиту рівень цін, з одного боку, розглядається як чинник, а з другого боку, має прямо пропорційну динаміку до динаміки попиту на гроші та споживчого попиту, при цьому останній визначає показник обороту роздрібної торгівлі. Динаміка трансакційного попиту на гроші корелюється із зовнішніми та внутрішніми торговельними відносинами також центрується в певних проміжках часу відповідно до сезонності виробництва і сезонності споживання товарів та послуг, а також економічних передумов попиту на окремі групи товарів (наприклад, першої необхідності або довгострокового користування).

Роль грошового ринку в національній економіці важко переоцінити. Останні півстоліття увага економістів прикута саме до проблем грошового обігу як головного пожвавлюючого чиннику, що має вирішальний вплив на економічний розвиток держави. Рівновага на грошовому ринку має важливе макроекономічне значення.

Сучасна національна грошова система України має перехідний характер. Вона перебуває у стадії становлення і переходу до розвинених грошових структур ринкового типу. В перспективі система управління сукупним грошовим оборотом в Україні має відповідати міжнародним стандартам і вимогам.

У структурі врівноваження попиту і пропозиції грошей винятково важлива роль належить такому саморегуляторові монетарного ринку, як швидкість обігу грошей.

Розв'язання окремих питань, пов'язаних з грошовим ринком, його детермінантами та механізм формування рівноваги на ньому і впливу даної рівноваги на економіку країни досліджені в роботах Дж.М. Кейнса, Дж.Р. Хікса, М.І. Туган-Барановського та інших.

Метою курсової роботи є дослідження попиту на гроші в національній економіці.

Об'єктом дослідження є попит на гроші в національній економіці.

Предметом дослідження є особливості формування попиту в національній економіці.

Досягнення поставленої мети передбачає вирішення таких **завдань**:

- охарактеризувати попит на гроші та його моделі;
- проаналізувати попит на гроші в Україні 2011-2016рр.;
- дослідити напрямки оптимізації грошового попиту.

Під час виконання курсової роботи використовувалися **методи** аналізу, характеристики та порівняння.

Структура роботи. Курсова робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел.

Розділ 1. Теоретичні моделі попиту на гроші

Розпочинаючи аналіз попиту на гроші, ми не можемо ігнорувати безпосередньої ролі грошей як засобу обігу та платежу.

Гроші – це те, що дозволяє обмінювати товар, виходячи із загальної пропорції (ціни). Виступаючи загальним еквівалентом, гроші мають найбільший попит. Важливу роль при аналізі грошей займає зміна пропорції обміну грошей на інші товари з часом, іншими словами – вплив проценту. Так, розрізняють: номінальну процентну ставку, реальну процентну ставку та інфляцію. Номінальна процентна ставка відображає дохід від заощаджень в грошових одиницях. Реальна процентна ставка вимірює доходи від заощаджень в фактичних величинах, тобто товарах, що можуть бути куплені в майбутньому. Інфляція відображає процентну зміну загального рівня цін з часом.

Традиційно виділяють дві складові попиту на гроші:

- трансакційний попит;
- попит на гроші як на актив.

Трансакційний (операційний) попит на гроші – це попит на гроші для обслуговування всіх видів угод в економіці. Номінальний попит показує, яку кількість грошей хотіли б мати економічні суб'єкти для фінансування ділових операцій. Виходячи із основного рівняння кількісної теорії грошей впливає, що трансакційний попит залежить від:

- 1) абсолютного рівня цін,
- 2) реального доходу,
- 3) швидкості обігу [6, с.69-74].

Якщо швидкість обігу грошей та рівень обсягу виробництва у реальному вираженні стабільні, то кількість грошей, необхідних для обслуговування угод в економіці, змінюється пропорційно рівневі цін. Проста функція трансакційного попиту на гроші у реальному вираженні показує, що трансакційний попит пропорційний реальному доходу (кількості виробленої продукції).

Попит на гроші як на актив – кількість грошей, яку економічні агенти прагнуть зберігати у формі заощаджень. Перевагою володіння грошима є їхня

ліквідність. Недоліком володіння грошима як активом – втрата доходу у вигляді номінального проценту. Номінальний процент – альтернативна вартість зберігання грошей. Відповідно, чим вище процента ставка, тим більше потенційного доходу втрачає економічний агент, який накопичує гроші.

Сукупний попит на гроші – це загальна кількість грошей, яку економічні агенти бажають мати для фінансування операцій та у формі активів. Збільшення рівня доходу супроводжується зростанням попиту на гроші, що відображається зсувом кривої попиту.

При надто високій процентній ставці попит на гроші зменшується до мінімального, необхідного для проведення операцій в економіці, рівня — транзакційного попиту на гроші. І навпаки, при дуже низькому рівні процента попит на гроші цілковито еластичний по процентній ставці.

Аналітичне вираження залежності попиту на гроші від відсоткової ставки можна представити у вигляді функції попиту на гроші. Загальний вигляд функції попиту на гроші:

$$M_D = M_D(Q, i) \quad (1.1)$$

На сьогодні однією з основних моделей, за якою визначається попит на гроші є модель Баумоля-Тобіна, одночасно запропонована двома вченими в середині 50-х років ХХ ст. (Уільямом Баумолем у 1952 р., Джеймсом Тобінім в 1956 р.). Дана модель базується на припущенні, що домогосподарства тримають запас грошей, так само як фірми запас товарів. Проте, якщо б домогосподарство інвестувало кошти, то мало б змогу одержати в майбутньому більший дохід. Таким чином, перед нами постає дилема:

- тримати гроші у вигляді готівки для проведення поточних розрахунків (не втрачаємо вигоду через необхідність конвертації інвестицій в готівку);
- інвестувати кошти (вилучаємо гроші з обігу, проте в майбутньому маємо змогу збільшити свої доходи) [8, с.56-59].

Баумоль і Тобін вирішили, що дохід, який одержують домогосподарства Y (реальний дохід) або PQ (номінальний дохід) вони зберігають у банку на

поточних рахунках. Відповідно, якщо домогосподарство бажає зняти певну суму коштів з рахунку, воно має понести певні витрати b (реальні витрати або Pb – номінальні витрати), пов'язані із обслуговуванням, перебуванням у черзі, тощо. Дані витрати ще мають назву «витрати стоптаних чоботів», адже характеризують не фактичну комісію банку, а альтернативні витрати його відвідування і зняття коштів з рахунку. Вважається, що споживання на місяць є постійною величиною i , відповідно, домогосподарство для задоволення своїх потреб буде в рівні періоди брати певну суму коштів M^* .

Процедуру зняття грошей з рахунку в банку можна представити наступним чином.

Рис. 1.1. Графічне зображення динаміки споживання і заощаджень

Середній залишок за місяць буде складати $M^*/2$. Припустимо, що попит на гроші визначається середнім залишком коштів за певний період часу. Головною проблемою є безпосереднє визначення величини M^* , яка йде на споживання і формує рівень попиту на гроші [3, с. 98-99].

Виходячи з того, що витрати кожного відвідування банку складають Pb , а кількість відвідувань визначається PQ/M^* . До того ж, необхідно пам'ятати про втрачені можливості (альтернативні витрати) зберігання коштів – втрачений відсоток з середньої суми грошових залишків, котрий можна позначити $i(M^*/2)$. Із всього вище зазначеного загальні витрати на гроші за певний період складають:

$$TC = Pb \frac{PQ}{M^*} + i \frac{M^*}{2} \quad (1.2)$$

Таким чином, ми знову знаходимося перед вибором: або частіше відвідувати банк, максимізуючи втрати Pb , але, одночасно, збільшуючи

процентний дохід, або вилучити всю суму одразу, мінімізувавши витрати, пов'язані з обслуговуванням, проте втративши процентні доходи повністю.

Мінімізуючи дані втрати одержуємо оптимальну кількість грошей, яку

домогосподарству слід вилучати

$$M^* = \frac{\delta(TC)}{\delta(M^*)}$$

$$M^* = P \sqrt{\frac{2bQ}{i}} \quad (1.3)$$

Тоді попит на гроші складе $MD=(M^*/2)$ рівняння попиту на гроші за Баумолем-Тобінім:

$$\frac{M_D}{P} = \frac{1}{2} \sqrt{\frac{2bQ}{i}} \quad (1.4)$$

Дане рівняння надає нам можливість дещо змінити початкову функцію попиту на гроші і додає ще один важливий чинник – «витрати стоптаних чоботів»:

$$M_D = M_D(Q, i, b) \quad (1.5)$$

Попит на гроші – це фактично попит на реальні грошові залишки. Інакше кажучи, вирішальною є купівельна спроможність грошей, а не їх кількість. Дана характеристика відома як відсутність «грошової ілюзії» [5, с. 114-119]

Функція попиту на гроші доповнюється ще однією складовою – x (кількість періодів нарахування відсотків), що додатково підкреслює важливість впливу фактору часу при визначенні попиту на гроші.

$$M_D = M_D(Q, i, b, x) \quad (1.6)$$

Важливість одержаних висновків полягає в тому, що уточнює характер зв'язку відсоткових доходів з витратами, пов'язаними із знаттям коштів з рахунку, при визначенні обсягів попиту на гроші [8, с. 98-100]. Така точність необхідна адже зміщує акцент з розміру відсоткової ставки у бік аналізу доступності грошей та можливостей їх швидкого одержання і зручного використання.

Розділ 2. Аналіз попиту на гроші в Україні (2011-2016 рр.)

Основними факторами, що спричиняють нестабільність попиту на гроші є постійні структурні зміни в економіці та на фінансових ринках, наявність вільних виробничих потужностей та робочої сили, тінізація та доларизація економіки, швидкі технологічні та фінансові інновації, і звичайно інфляційні очікування та політична нестабільність. Економісти відзначають, що майбутній попит на гроші не є суто статистичним показником. Зі статистичної точки зору, попит на гроші розглядається у двох аспектах:

1) обсяг попиту на гроші в минулих періодах (попит на реальні грошові залишки), оцінка якого не має ускладнень – він розраховується шляхом дефлювання грошової маси на індекс споживчих цін;

2) майбутній обсяг попиту на гроші – саме його оцінка представляє труднощі для економістів, оскільки важко передбачити сценарії розвитку всіх показників, які його формують.

У 2011 та 2013 рр., реальні грошові залишки (попит на гроші) збільшилися, грошова пропозиція розширилася, а рівень споживчих цін зростав набагато меншими темпами, що свідчить про зміцнення довіри громадян до банківської системи.

Швидке знецінення гривні у 2015 р. посилювало інфляційні очікування, а також недовіру до політики уряду, що спричинило значне зниження попиту на гроші (темپ зростання реальних грошових залишків знизився в 2015 р. проти 2014 р. на 25%). Паралельно зі зниженням рівня попиту на гроші можна було спостерігати і від'ємні темпи приросту реального ВВП. Люди вилучали свої вклади з банківських установ і здебільшого переводили їх у вільноконвертовану валюту. Посилювався тиск на курс гривні викликаючи макроекономічну нестабільність.

Таблиця 2.1

Динаміка індексів грошової маси, ВВП та інфляції в Україні за 2011 -2016 рр.

Рік	Індекс ВВП у % до попереднього року		Індекс грошової маси (МЗ) у % до попереднього року	Індекс реальної грошової маси (МЗ) у % до попереднього року	Індекс споживчих цін (ІСЦ), % до грудня попереднього року
	у порівня- них цінах	у фактич- них цінах			
2011	113,0	96,3	94,5	99,7	114,9
2012	104,1	113,7	122,7	130,0	107,9
2013	105,5	114,2	100,6	101,9	106,9
2014	100,2	107,8	128,6	138,1	100,8
2015	100,0	104,3	117,6	118,6	100,1
2016	93,2	114,8	105,3	93,6	122,8

Отже, серед головних чинників високого попиту на гроші можна виділити високі темпи економічного зростання та продовження процесу демонетизації економіки.

Як свідчать дані табл. 2.1 грошова маса зростала швидшими темпами, ніж ВВП (як фактичних, так і в порівняних цінах) та ІСЦ.

Розрахунки свідчать, що за 2011-2016 рр. показники випередження грошової маси порівняно з реальним ВВП лише в окремі роки узгоджуються з даними світової статистики (коливались в межах 1,181 - 1,504).

Варто зауважити що грошова маса зростала випереджаючими темпами в порівнянні з ІСЦ лише в трьох роках: 2012, 2014 та 2015. В інші періоди можна спостерігати випередження ІСЦ. Проте, навіть при існуючому випередженні грошової маси попит на гроші є більшим, а частина емісії грошей конвертується у валюту і відбувається «втеча» грошей за межі країни. Це свідчить про відсутність економічно і статистично обґрунтованих методик, які дозволили б узгодити динаміку двох важливих макроекономічних показників [6].

Таблиця 2.2

**Коефіцієнти випередження грошової маси порівняно з ВВП та ІСЦ в
Україні за 2011-2016 рр.**

Рік	Коефіцієнт випередження грошової маси порівняно з		Коефіцієнт випередження грошової маси порівняно з ІСЦ
	ВВП у фактичних цінах	ВВП у порівняних цінах	
2011	1,196	1,019	0,822
2012	0,848	0,927	1,137
2013	1,049	1,135	0,941
2014	0,779	0,838	1,276
2015	0,850	0,887	1,175
2016	0,885	1,090	0,857

Для аналізу достатності або надлишковості грошової маси в обігу використовувався ВВП в фактичних цінах, оскільки в ньому відображаються не лише процеси створення вартості, але і процеси її перерозподілу, взаємодії реального і фінансово-посередницького секторів економіки. У зв'язку з цим вчені зазначають, що більш швидке зростання грошової маси в порівнянні з ВВП у постійних цінах не може використовуватися для оцінки достатності або надлишковості. При стабільних цінах або їх поступовому збільшенні коефіцієнти випередження грошової маси порівняно з номінальним або реальним ВВП є практично однакові. Водночас, економічна теорія не заперечує випереджаючого зростання грошової маси над реальним ВВП. М. Фрідмен, до прикладу, для короткострокових цілей допускає середньорічний приріст грошової маси на 4-5% при середньорічному прирості реального ВВП на 3% і незначному зниженні швидкості обігу грошей [1].

Таким чином, коефіцієнт випередження грошової маси над реальним ВВП відповідає визначеним економістами нормам і його можна використовувати як

показник ефективності проведеної грошово-кредитної політики. Зауважимо, що випереджаюче зростання показника, навіть при стабільній швидкості грошової маси, в Україні пояснюється, по-перше, тінізацією економіки, і по-друге, тим що ВВП не відображає загального обсягу угод в економіці країни [9].

Важливе аналітичне значення має коефіцієнт еластичності, який є відносною величиною, і показує на скільки відсотків змінюється обсяг грошової маси при зміні реального ВВП або ІСЦ на 1%. Розрахунок коефіцієнтів еластичності, які дозволяють обґрунтувати висновки щодо раціональності формування обсягу грошової маси, наведено в табл. 2.3.

Таблиця 2.3

Коефіцієнти еластичності грошової маси в Україні за 2011 - 2016 рр.

Рік	Коефіцієнт еластичності, %		
	по доходу		по споживчих цінах
	ВВП у фактичних цінах	ВВП у порівняних цінах	
2011	-2,36	-	-2,71
2012	0,18	0,60	0,35
2013	9,17	23,67	11,50
2014	0,01	0,27	0,03
2015	0,00	0,24	0,01
2016	-	2,79	4,30

Як бачимо із табл. 2.3, в Україні відбувалася невідповідність темпів зростання ВВП та грошової маси. Наприклад, у 2013р. зростання реального ВВП на 1% призвело до зростання грошової маси на 9,17%.

Здійснюючи аналіз динаміки грошової маси та динаміки цін можна простежити, що коефіцієнт еластичності по споживчих цінах показує низьку еластичність між зростанням цін і приростом грошової маси. Отже, можна спростувати твердження монетаристів щодо забезпечення певного приросту грошової маси для підтримки помірних темпів інфляції в Україні. Також не

підтверджується і постулат про те, що єдиною необхідною та достатньою умовою, яка визначає темпи інфляції, є зміна темпів зростання грошової маси .

Монетаристи вважають, що динаміка цін визначається повністю пропозицією грошей, а точніше незбалансованістю попиту та пропозиції на гроші, але ціна є результатом дії багатьох факторів (наприклад конкуренція на ринку, ціни на енергоресурси, науково-технічний прогрес, продуктивність праці, державне регулювання ринків та інше), яка більше сама впливає на попит і пропозицію грошей.

Необхідно зауважити, що у більшості країнах світу центральні банки відмовилися від монетарного таргетування інфляційного процесу, так як встановлення діапазонів зростання грошових агрегатів протягом багатьох років не давали корисних результатів. В Україні, також є всі умови для відмови від монетарного таргетування інфляції.

Одним із головних завдань монетарної програми НБУ є визначення реального попиту на гроші з боку економічних агентів відповідно до зростання виробництва для безінфляційного розширення грошової маси [7].

Основні науково-практичні результати роботи дають підстави зробити такі висновки:

- 1) запропоновано статистичне забезпечення дослідження попиту на гроші в Україні;
- 2) встановлено, що основою формування попиту на гроші, а отже і основним індикатором його зростання є реальний ВВП;
- 3) практичними розрахунками доведено відсутність зв'язку між реальними грошовими залишками та ІСЦ, що підтверджує тезу про неінфляційне розширення грошової маси для забезпечення попиту.

Розділ 3. Регулювання динаміки попиту на гроші з урахуванням макроекономічних індикаторів та індикаторів фінансового ринку: напрямки оптимізації

На сьогоднішній день необхідно зауважити той факт, що наша держава перебуває у глибокій і системній кризі, яка стосується всіх аспектів суспільного життя, але особливо рельєфно виявляється у грошово-кредитній сфері. Найважливішим інструментом регулювання процесів у цій сфері є грошово-кредитна політика. Тут неправильні підходи й рішення призводять до мільярдних втрат, негативно позначаються на стані економіки і громадян. НБУ вже піддавався серйозній критиці, в тому числі на сторінках DT.UA.

Зараз важливо зосередитися на пошуку прийнятних рішень, які відповідали б ситуації. Щоб бути успішною, грошово-кредитна політика повинна бути адекватною умовам України, а не орієнтуватися на абстрактні схеми й стандарти, отримані, як правило, на базі узагальнення досвіду функціонування доволі збалансованих економік розвинених країн. Але й там зараз застосовується так звана нетрадиційна монетарна політика, в основі якої лежить «кількісне пом'якшення», яке насичує економіку грошима, або, грубо кажучи, заливає грошима щілини й провали в економіці та фінансах, надаючи їм продовжувати свою руйнівну дію. Як відомо, дефляція і низька інфляція вважаються менш шкідливими, ніж висока інфляція. В Україні нині проводиться інша політика, спрямована на стримування зростання грошової маси, яка з січня 2015 р. по травень 2016 р. збільшилася лише на 6%. Неможна сказати, що ця політика неправильна. У нашій країні гроші, одержувані населенням, «вихлюпуються» на споживчий і частково на валютний ринки.

Також для України скоординований з інфляцією рівень девальвації становить 3–5% на рік. Ці пропозиції щодо співвідношення інфляції та девальвації підтверджуються фактичними даними. У період стабільного зростання економіки України (2001–2008 рр.) середньорічна інфляція

становила 10,7%. У той час обмінний курс був стабільним, але у 2008 р. відбулася його глибока девальвація більш як на 50% [10].

Як наслідок, за цей період середньорічна девальвація становила 4,2%. Якби дотримувалися запропонованого вище співвідношення, то раптових глибоких обвалів курсу не було б. Девальвація поступово рухалася б слідом за інфляцією, зберігаючи динамічну стабільність.

Таким чином, вирішення завдання підтримки збалансованої динаміки цін і обмінного курсу передбачає, що після подолання гострих кризових явищ:

— інфляцію необхідно утримувати на природному рівні, адекватному стану економіки (для України це 6–9%);

— у довгостроковому періоді динаміка обмінного курсу має кореспондуватися з рівнем інфляції і бути нижчою за нього на величину зростання продуктивності праці (для України в умовах досягнення природного рівня інфляції рівень девальвації може становити 3–5%);

— критерієм і одночасно умовою гармонійного співвідношення інфляції та девальвації є рівноважність поточного рахунку платіжного балансу;

— коливання сальдо поточного рахунку доцільно утримувати в межах 5–6% обсягу збалансованих потоків (цей показник відповідно до законів динамічного структурування відображає звичайний рівень коливань, які не загрожують стабільності платіжного балансу);

— критичні параметри дефіциту (профіциту) поточного рахунку платіжного балансу визначаються відхиленнями від рівноважного значення більш як на 15%;

— фінансовий рахунок платіжного балансу потребує спеціального аналізу за його складовими, і для нього не існує загальних правил: щодо прямих інвестицій можуть бути одні рішення, а щодо кредитів — зовсім інші;

— заходи економічної політики, спрямовані на коригування економічних процесів, заходи монетарної політики щодо формування золотовалютних резервів і досягнення інших цілей мають здійснюватися шляхом допущення відхилень від рівноважних станів, які не виходять за межі критичних параметрів. Важливо

врахувати також, що в сучасних умовах значно змінилися взаємозв'язки між економічними та монетарними змінними. Як наслідок, монетарна політика, що базується на старих правилах, уже не є адекватною новим економічним реаліям [6].

Необхідно відкоригувати грошово-кредитні механізми шляхом часткової зміни каналів, умов та обсягів грошової емісії, а також створення публічних неприбуткових фінансово-кредитних установ для вирішення цих завдань. Загальні правила коригування такі:

— якщо є матеріальні та трудові ресурси для створення певних благ, то не може бути достатніх підстав для відмови в монетизації потреб у цих благах;

— необхідно створювати канали з'єднання монетизованих потреб з продукованими благами (наприклад, тристоронні договори між кредитною установою, будівельною організацією і позичальниками грошей для придбання житла);

— монетизація потреб (які не можуть бути монетизовані банківською системою при існуючих рівнях відсоткових ставок) здійснюється через неприбуткові фінансово-кредитні установи за рахунок рефінансування центрального банку і (але не обов'язково) коштів держбюджету;

— неприбуткові фінансово-кредитні установи кредитують позичальників через комерційні банки, які отримують за це плату на рівні відшкодування операційних витрат плюс середній прибуток на величину цих витрат; — позичальники кредитуються за низькими ставками (не вище 5% навіть при значно більшій інфляції) на термін, що враховує рівень платоспроможності кожного з них .

Зазначимо на даному етапі, що спірним питанням для нашої країни є необхідність визначення попиту на валюту: у якості окремого різновиду попиту на гроші або попиту на гроші для збереження в активах із урахуванням переваг конвертованості стійких валют за допомогою валютних депозитів та валюти поза банками і попиту на гроші для операцій з урахуванням тенденції до деномінації цін у стійкій валюті, як, певна річ, на імпорتنі товари, так і на

вітчизняну продукцію для внутрішнього споживання.

У свою чергу, зростання цін імпортованих товарів приводить до розкручування імпортованої інфляції. Інший бік імпортованої інфляції пов'язаний з припливом іноземної валюти на внутрішній ринок та є поштовхом до девальвування національної валюти.

Таким чином, попит на гроші концентрується у сферах, в яких можна отримати відсоток, бажано за короткий термін, або забезпечити синхронність, тому необхідно сформувати комплексний інструментарій впливу на грошовий попит з урахуванням значень індикаторів попиту та часткової результативності кожного з інструментів регулювання. Кінцевою метою регулювання попиту на гроші є подовження періоду використання тимчасово вільних коштів та забезпечення їх спрямування відповідно до економічної доцільності

Висновки

В ході курсової роботи було досліджено, що попит на гроші можна розглядати залежно від ролі, яку вони виконують в економіці – активну або пасивну. Активна роль пов'язується з функцією грошей, як засобу обігу. Пасивна роль пов'язується з функцією грошей, як засобу нагромадження, або скарбу. Крива попиту на гроші у вигляді рівносторонньої гіперболи свідчить про те, що у випадку зростання цін зростає попит на номінальні грошові залишки, при цьому залишається незмінним попит на їх реальну величину. Попит на пасивні грошові залишки виникає за «спекулятивними мотивами».

У проведенні грошово-кредитної політики НБУ щодо формування попиту на гроші необхідний одночасний прогноз оптимальних значень класичних та трансформованих змінних.

З'ясовано, що для досягнення значення показника, властивого ринковим економікам, потрібний тривалий період, протягом якого можливо виділити етапні значення попиту на гроші. Цільові показники попиту на гроші необхідно узгодити з чинниками впливу для їх досягнення – грошово-кредитною політикою НБУ.

Модель попиту на гроші має самостійне значення і її можна розглядати як змінну, що має характер результуючої макроекономічної взаємодії, внаслідок якої визначається частка доходу, яку бажають тримати у грошовій формі.

Управляюча змінна або ендогенна змінна використовується для досягнення бажаних цільових значень ендогенних чинників. У проведенні монетарної політики основними управляючими змінними є параметри емісійної політики, використання облікової ставки, норм резервування та операцій на відкритому ринку.

Метою проведення грошово-кредитної політики щодо формування попиту на гроші є досягнення ідеальних або бажаних значень економічної системи. На початку реалізації грошово-кредитної політики можливе небажане відхилення початкового рівня від бажаного.

Відмічено у роботі, що існує оптимальне відхилення, яке повинно бути досягнуте під час стабілізації економіки. Метою проведення заходів грошово-кредитної політики є досягнення оптимального значення цільової або управлінської змінної у певному період.

У процесі реалізації грошово-кредитної політики можуть бути не враховані деякі чинники і зроблені неправильні прогнози. Для визначення оптимальних параметрів попиту на гроші повинна бути врахована значна кількість умов, що забезпечується ваговими коефіцієнтами небажаних відхилень грошово-кредитної політики.

Враховуючи значний вплив попиту на гроші на монетарну стабільність, а також на перебіг економічних процесів доцільно сформувати на загальнодержавному рівні контроль, а також систему корекції та управління за процесом формування попиту на гроші. Основним завданням такої системи має бути підвищення рівня монетизації ВВП за умов «насичення» економіки грішми, за відсутності інфляції і досягнення монетарної стабільності.

Отже, при контролі і формуванні попиту на гроші важливо враховувати не лише підвищення рівня монетизації а й показники, які характеризують зростаючий вплив грошової маси.

Список використаної літератури:

1. Сайт Державного комітету статистики України [Електронний ресурс]. — Режим доступу :www.ukrstat.gov.ua
2. Сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. — Режим доступу :<http://www.bank.gov.ua>
3. Фридмен М. Количественная теория денег / Фридмен М. ; [пер.с англ.]. — М. : Эльф-пресс, 1996. — 131с.
4. Ющенко В. Гроші: розвиток попиту та пропозиції в Україні / Ющенко В., Лисицький В. — [2-е вид., перероб. і доп.]. — К. : Вид. дім «Скарби», 2000. — 336с.
5. Мойсеєнко Б. Інфляційне таргетування: Міжнародний досвід та українські перспективи // Наука та інновації. – К: ІСЕМВ НАН України. – Т.7.2012.
6. Интернет-портал Censor [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://censor.net.ua/news/290964/nbu_vydal_bankam_bolee_101_mlrd_griven_kreditov_refinansirovaniya_smi.
7. Розділ «Основні тенденції валютного ринку України за червень 2015 року» / Національний банк України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=58039.
8. Розділ «Процентні ставки за активними і пасивними операціями НБУ» / Національний банк України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/control/uk/index>.
9. Сліпченко Т.О. Еволюція інфляційного таргетування: аналіз зарубіжного досвіду // Науковий журнал «Бізнес Інформ». – 2016. – № 7 (462). – С. 12–16
10. Статистичний випуск: Грошові агрегати, травень 2015 / Національний банк України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=66232>.